

SPRAWOZDANIA

SEMINARE
t. 38 * 2017, nr 3, s. 209-218

SPRAWOZDANIE Z X WOJEWÓDZKIEJ KONFERENCJI METODYCZNEJ W BIAŁYMSTOKU: *DIAGNOZA, TERAPIA I PROFILAKTYKA W PRACY Z DZIEĆMI I MŁODZIEŻĄ – NOWE WYZWANIA* (Białystok, 15 marca 2016)

15 marca 2016 roku w Wojewódzkim Ośrodku Animacji i Kultury w Białymstoku po raz dziesiąty odbyła się konferencja metodyczna poświęcona problematyce współczesnej szkoły. Jej organizatorami byli: Zespół Szkół Nr 17 w Białymstoku, Wojewódzki Ośrodek Animacji i Kultury w Białymstoku, Stowarzyszenie Terapeutów Pedagogicznych oraz Białostocki Oddział Polskiego Towarzystwa Dysleksji.

X Wojewódzka Konferencja Metodyczna [dalej: WKM] to cykliczne spotkanie praktyków i teoretyków, którym leży na sercu dobro dziecka¹. Przybyli na nią pedagodzy, psycholodzy, terapeuci, nauczyciele – wychowawcy pracujący w różnego typu szkołach, ośrodkach szkolno-wychowawczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w instytucjach pracujących na rzecz dziecka i rodziny z całego niemalże Podlasia.

Konferencja składała się z części wykładowej i warsztatowej, a uświetnił ją występ chóru miast Białegostoku pod dyrekcją Anny Stankiewicz oraz spektakl teatru Kumonoque².

Głównym celem dziesiątej edycji WKM było pogłębienie wiedzy na temat diagnozy, profilaktyki oraz terapii dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu szkolno-wychowawczego. Zostały zaprezentowane metody i techniki pracy diagnostycznej oraz terapeutycznej z uczniami niedostosowanymi społecznie, jak i zagrożonymi niedostosowaniem społecznym. Wskazano możliwości interdyscyplinarnej współpracy specjalistów w zakresie diagnozy, terapii i profilaktyki zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

W części wykładowej sympozjum temat *Spektrum autyzmu jako zaburzenie neurorozwojowe* zaprezentowała Anna Klimek, specjalista psychologii klinicznej (Ośrodek Psychiatrii i Psychoterapii Dzieci i Młodzieży Eureka w Białymstoku). Omawiając problem, odniosła się do Międzynarodowej Klasyfikacji Zaburzeń Psychiczych i Zaburzeń Zachowania (ICD-10) i wskazała na dane Autism Europe z 2009 roku, według których około 0,6% populacji Unii Europejskiej (mniej więcej 5 milionów osób) dotkniętych jest autyzmem. Prezentując wyniki badań epidemiologicznych przeprowadzanych w różnych krajach (w Polsce takich badań nie było), Anna Klimek nadmieniła, iż w naszym kraju może być co najmniej 30 000 osób autystycznych. Poinformowała zebranych o specjalnym kodzie oznaczającym autyzm, który w 2010 roku został wprowadzony w orzecznictwie o niepełnosprawności. Wcześniej osoby z autyzmem otrzymywały kod oznaczający niepełnosprawność, zazwyczaj z powodu wad neurologicznych lub choroby psychicznej. W ciągu kolejnych lat, dzięki wprowadzeniu

¹ Tematy przewodnie wcześniejszych konferencji to: *Wczesna profilaktyka dzieci i młodzieży szansą na bezpieczną szkołę*, *Problemy z uczeniem z zaburzeniami zachowania i emocji*, *Bezpieczeństwo w szkole – profilaktyka i interwencja*, *Dziecko krzywdzone – podejście interdyscyplinarne*, *Współczesne zagrożenia w okresie kryzysu tożsamości dziecka*, *Terapeutyczne i interpersonalne wymiary konfliktu*, *Dziecko zagrożone niedostosowaniem społecznym i niedostosowane społecznie – rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza*, *Kompetencje psychospołeczne nauczyciela i wychowawcy a pomoc dzieciom zagrożonym niedostosowaniem społecznym i niedostosowanym społecznie*, *Praca nad motywacją do zmiany u dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym i niedostosowanej społecznie*.

² Teatr Kumonoque powstał w 2006 roku w Zespole Szkół Handlowo-Ekonomicznych w Białymstoku. W czasie konferencji zaprezentował sztukę według tekstu Lecha Kołakowskiego *Jak Gyom został starszym panem*, w reżyserii Pawła Gorszewskiego.

kodu, można będzie urealnić szacunkowe liczby dotyczące urodzeń osób z autyzmem w Polsce. Prelegentka zwróciła szczególną uwagę na to, że ogromnym problemem jest dziś możliwość uzyskania szybkiej i profesjonalnej diagnozy, a następnie terapii. W swoim wystąpieniu wskazała na podłoże biologiczne, genetyczne, metaboliczne autyzmu, zaznaczając przy tym, iż przyczyny tego schorzenia wciąż nie są znane. Omówiła systemy klasyfikacji zaburzeń, zaburzenia i objawy spektrum autyzmu, zaburzenia neurorozwojowe i łączone. Ponadto przybliżyła historię nazwy „zespół Aspergera” i dokonała porównania tego schorzenia z autyzmem wczesnodziecięcym.

Dziecko z ADHD w szkole – to zagadnienie, na które uwagę słuchaczy skierowała Agata Kumaniecka, psycholog, psychoterapeuta (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bielsku Podlaskim). Zespół nadpobudliwości psychoruchowej został ukazany w jej wykładzie od strony praktycznej. Omówione zostały m.in. charakterystyczne objawy ADHD, wzory kształtowania pożądanych zachowań, zasady pracy z dzieckiem nadpobudliwym, w tym skuteczne sposoby wydawania poleceń poparte przykładami i szerokim doświadczeniem pedagogicznym.

Kolejny temat zaprezentowany w części wykładowej konferencji to: *Diagnoza systemowa w pracy z dzieckiem niedostosowanym i wykluczonym społecznie*. Elżbieta Potempska, psycholog kliniczny, psychoterapeuta (Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii SOS w Warszawie), przybliżyła teorię systemów i jej zastosowanie w pracy terapeutycznej z całą rodziną. Uwypukliła trudną, ale znaczącą rolę terapeuty, wskazała na możliwości, ograniczenia, ale zarazem ogromne potrzeby ukierunkowanego oddziaływania rodziców – zarówno matki, jak i ojca – na zachowanie dziecka oraz nakreśliła podstawy teoretyczne terapii systemowej.

Wykład kończący blok teoretyczny dotyczył *Alternatywnych metod pracy z dziećmi i młodzieżą*. Kluczowe założenia i potencjalne efekty arteterapii przedstawiła Elżbieta Krysztofik-Gogol (Uniwersytet w Białymstoku). Uczestnicy spotkania mieli możliwość zapoznania się z metodami pracy oraz ze strategiami postępowania terapeutycznego w terapii tańcem. Usłyszeli o założeniach i technikach dramy stosowanej³, a też poznali całościowy proces dramowy. Prelegentka omówiła postępowanie terapeutyczne skupione na ćwiczeniach, na przeżyciach i na konflikcie, po czym wskazała obszary jego zastosowania w pracy z młodzieżą.

O dużej wartości konferencji świadczy połączenie istotnych tematów teoretycznych z elementami praktycznego wykorzystania wiedzy podczas ćwiczeń praktycznych. Uczestnicy sympozjum mieli możliwość wymiany wzajemnych doświadczeń i spostrzeżeń i skorzystania z trzech różnych warsztatów.

Warsztat pierwszy, zatytułowany *Diagnoza systemowa w pracy z dzieckiem niedostosowanym i wykluczonym społecznie*, poprowadziła Elżbieta Potempska (Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii SOS w Warszawie). Warsztat drugi, pt. *Elementy procedury mediacyjnej w trudnościach wychowawczych – ustalanie areny konfliktu na linii dziecko-dziecko i dorosły-dziecko*, przygotowali Sylwia Małachowska i Marcin Szargiej (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 w Białymstoku), natomiast warsztat trzeci, dotyczący *Psychodramy w pracy z dziećmi i młodzieżą*, przygotowali Bartosz Zdziech i Jolanta Traczyk (Zespół Szkół Nr 17 w Białymstoku).

Dzielenie się dobrym praktykami z zakresu pracy diagnostycznej, terapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej w pracy z dziećmi i młodzieżą zostało w ten sposób przeniesione na płaszczyznę realnych działań. Taka forma zdobywania wiedzy wpisuje się w model edukacji praktycznej. Rzeczowa i twórcza atmosfera pracy warsztatowej pozwoliła spojrzeć konstruktywnie na problemy współczesnej szkoły, przybliżyć różnorodne formy, metody i ścieżki pomocy podopiecznym w przezwyciężaniu ich trudności, a zarazem wskazać kierunki dalszej pracy w celu wyrównania szans edukacyjnych.

Joanna E. Dąbrowska
Uniwersytet w Białymstoku

DOI: <http://doi.org/10.21852/sem.2017.3.16>

³ Autorka wykładu, mówiąc o dramie stosowanej, używała również określeń: twórcze spotkanie, ruch autentyczny, wykorzystanie działań teatralnych.

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI NAUKOWEJ
SPOTKANIE Z FUNDUSZAMI EUROPEJSKIMI
(WARSZAWA, 28 LISTOPADA 2016)

28 listopada 2016 r. w Warszawie odbyła się konferencja naukowa poświęcona wykorzystaniu funduszy europejskich w realizacji projektów adresowanych do środowiska akademickiego. Gościny temu spotkaniu udzieliły władze Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych, Instytutu Socjologii, odbyło się ono w budynku 23, znajdującym się przy ul. Wóycickiego. Konferencja rozpoczęła się o godz. 10.00 i trwała do 13.30. Spotkanie zostało otwarte przez zastępcę dyrektora Instytutu Socjologii dr Piotra Komorowskiego, który – oprócz powitania gości i uczestników konferencji – wskazał na znaczenie środków pozostających w dyspozycji wielu instytucji zarządzających w obecnej perspektywie 2014-2020, a skierowanych na wsparcie projektów badawczych.

Spotkanie zostało podzielone na dwie części. W pierwszej, oprócz wystąpienia dyrektora Centrum Projektów Europejskich Leszka Bullera, który przybliżył zakres działań podejmowanych przez kierowaną przez niego instytucję, głos zabrał dr hab. Piotr Zawada, który z kolei skoncentrował się na szczegółach związanych ze współpracą środowiska naukowego z Jednostkami Otoczenia Biznesu (JOB), jako tymi, które statutowo zobowiązane są do wsparcia działań związanych z komercjalizacją aktywności naukowej zatrudnionej w szkołach wyższych kadry naukowej. Za szczególnie cenne należy uznać to, że wystąpienia te miały wręcz symboliczny wymiar, ponieważ obaj prelegenci, pracą naukową, realizują swoje pasje, kierując ważnymi instytucjami odpowiedzialnymi za wdrażanie programów unijnych w Polsce. Część zasadniczą pierwszej części konferencji stanowiło wystąpienie Pani Lubomiły Aksamit, reprezentującej Centralny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich – Centrum Inicjatyw Rozwojowych UKSW. Referat zatytułowany *Fundusze Europejskie – możliwości sfinansowania projektów środowisk akademickich* zaprezentowany przez przedstawicielkę UKSW koncentrował się na rozwinięciu trzech zagadnień nauka – biznes – wartości, które stanowią, jak sierzdiła prelegentka, filary Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, w którym tradycja łączy się z nowoczesnością, a zarządzanie opiera się na jakości. W dalszej części swojego wykładu Pani Lubomiła Aksamit stwierdziła, że Uniwersytet efektywnie korzysta z zewnętrznych źródeł finansowania przedsięwzięć strategicznych dla jego rozwoju, w szczególności zorientowanych na internacjonalizację i podnoszenie doskonałości naukowej kadry akademickiej, komercjalizację wyników badań naukowych oraz podnoszenie jakości kształcenia. Mówiąc o obszarach aktywności kadry naukowej i pozostałych pracowników UKSW zaangażowanych w realizację projektów badawczych, prelegentka zarysowała, jak będzie wyglądał harmonogram naboru wniosków w roku 2017, dzięki czemu będzie możliwe pozyskanie środków na realizację projektów badawczo-rozwojowych i innowacyjnych w ramach międzynarodowego programu „Horyzont 2020”, funduszy norweskich i programów krajowych, np. Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (POIR). Następnie stwierdziła, że jednym z największych programów w Europie Środkowo-Wschodniej wspierających rozwój start-upów jest program StartInPoland. Uruchomiony został już fundusz Scale Up udzielający wsparcia w rozwinięciu pomysłu lub firmy na wczesnym etapie oraz nawiązania współpracy z dużymi przedsiębiorstwami, w szczególności spółkami należącymi do Skarbu Państwa. Podniesienie jakości kształcenia umożliwiła *Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju* Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój (POWER). Pani Aksamit poinformowała, że wsparcie może być udzielone na:

1. działania podnoszące kompetencje dydaktyczne kadr uczelni w zakresie:
 - a) innowacyjnych umiejętności dydaktycznych,
 - b) umiejętności informatycznych, w tym posługiwania się profesjonalnymi bazami danych i ich wykorzystania w procesie kształcenia,
 - c) prowadzenia dydaktyki w jęz. obcym,
 - d) zarządzania informacją;
2. realizację wysokiej jakości programów stażowych;
3. wspieranie świadczenia wysokiej jakości usług przez akademickie biura karier;
4. tworzenie i realizację wysokiej jakości programów studiów doktoranckich;
5. stworzenie i realizację kursów edukacyjnych w formie e-learningu;
6. wdrożenie modelowych programów kształcenia nauczycieli na kierunkach studiów realizujących specjalność nauczycielską.

Na zakończenie swojego wystąpienia prelegentka wskazała, że wymienione działania mogą w znacznej mierze wzmocnić pozycję naukowo-badawczą UKSW zarówno w kraju, jak i zagranicą, stanowiąc bazę dla projektów, które będą przyciągać ludzi zdolnych, kreatywnych i zorientowanych na innowacje.

W drugiej części konferencji zaprezentowali się pracownicy Centrum Projektów Europejskich, Pani Lolita Gedo i Pan Andrzej Słodki. Ich dynamiczna prezentacja koncentrowała się wokół zagadnień związanych z wdrażaniem projektów o zasięgu międzynarodowym. Zaznaczyli w niej, że prace nad kształtem nowej edycji Programu Współpracy Międzynarodowej INTERREG rozpoczęły się w 2013 r. Przez prawie 3 lata przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju (MR) Polski wspólnie z partnerami z Białorusi oraz Ukrainy pochylali się nad tym, żeby nowy Program był dla beneficjentów jeszcze bardziej elastyczny, bardziej dostępny, a realizacja projektów – prostsza we wdrażaniu. Prelegenci wskazali, że rolę Instytucji Zarządzającej (IZ), w perspektywie 2014-2020, będzie w dalszym ciągu pełniło Ministerstwo Rozwoju (MR RP) we współpracy ze Wspólnym Sekretariatem Technicznym (WST) zlokalizowanym w Centrum Projektów Europejskich w Warszawie. Instytucjami krajowymi pozostały Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego i Handlu na Ukrainie oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Białoruś. Rola instytucji krajowych – to wsparcie realizacji Programu w państwach partnerskich. W ramach Programu utworzony został nowy Oddział WST w Rzeszowie, który będzie wspierał Program w realizacji działań informacyjno-promocyjnych w polskiej części obszaru wsparcia. Nadal będą działały obydwa dotychczasowe oddziały WST, tj. we Lwowie na Ukrainie oraz w Brześciu na Białorusi, a jednostką, która będzie odpowiadała za jakość oraz efektywność wdrażania Programu pozostał Wspólny Komitet Monitorujący, w skład którego wchodzi przedstawiciele odpowiednich władz centralnych oraz regionalnych państw uczestniczących w Programie. Przedstawiciele Centrum Projektów Europejskich omówili ofertę wsparcia stwierdzając, że Komisja Europejska chciała, aby nowe edycje programów na granicach zewnętrznych Unii nie udzielały wsparcia w tak szerokim zakresie tematycznym, jak to było w programach na lata 2007-2013, lecz żeby takie wsparcie było bardziej skoncentrowane, a przez to aby jego efekty były bardziej odczuwalne w regionach, w ramach czterech z dziesięciu tzw. Celów Tematycznych (CT) dla działań w ramach współpracy transgranicznej. Decyzją Wspólnego Komitetu Programującego nowy Program będzie wspierał 4 cele tematyczne:

- **DZIEDZICTWO** – promocja kultury lokalnej i zachowanie dziedzictwa historycznego (32,27 mln EUR);
- **DOSTĘPNOŚĆ** – Poprawa dostępności regionów, rozwoju trwałego i odpornego na klimat transportu oraz sieci i systemów komunikacyjnych (55,86 mln EUR);
- **BEZPIECZEŃSTWO** – Wspólne wyzwania w obszarze bezpieczeństwa i ochrony (44,27 mln EUR);
- **GRANICY** – Promocja zarządzania granicami oraz bezpieczeństwem na granicach, zarządzanie mobilnością i migracjami (33,10 mln EUR).

Całkowity budżet Programu przekracza 183 mln EUR, a kwota przeznaczona na wsparcie projektów to ponad 165,5 mln EUR. Pracownicy Centrum Projektów Europejskich zaznaczyli, że w ramach budżetu Programu ponad 52 mln EUR zostanie skierowane na tzw. duże projekty infrastrukturalne. Są to projekty, które każde państwo zgłosiło jako projekty strategiczne dla obszaru wsparcia programu, i które, z uwagi na priorytetowość ich realizacji dla regionów, zostaną dofinansowane poza konkursami. Większość środków, bo ponad 70% alokacji Komisji Europejskiej (KE) na Program zostanie rozdysponowana drogą konkursową pomiędzy projektami regularnymi a mikroprojektami, które różnią się pomiędzy sobą przede wszystkim skalą budżetu.

Nowością, na którą zwróciła uwagę Pani Lolita Gedo, w programie będzie możliwość konsultowania pomysłu projektu z menedżerami WST oraz oddziałów WST, a także możliwość otrzymania takiej konsultacji w formie pisemnej w odpowiedzi na maila przesłanego pod adres mailowy pbu@pbu2020.eu. W podsumowaniu wypowiedzi prelegenci podkreślili znaczenie Wspólnego Sekretariatu Terytorialnego działającego w trzech oddziałach, w których zatrudnieni pracownicy będą dodatkowo prowadzili konsultacje indywidualne nt. pomysłu projektu oraz partnerstwa.

Na zakończenie konferencji dr hab. Piotr Zawada wskazał na znaczenie narzędzi pomocowych, dostępnych w realizowanej strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, celem uzyskiwania przewagi konkurencyjnej podmiotów zaangażowanych w realizację projektów finansowanych z funduszy europejskich w perspektywie unijnej wdrażanej w Polsce w latach 2014-2020.

Zdaniem uczestników spotkania, konferencje naukowe organizowane we współpracy z jednostkami wdrażającymi programy unijne, dodatkowo wsparte obecnością praktyków, mogą stanowić platformę łączącą interesy jednostek wdrażających programy unijne i środowiska akademickiego.

Dr hab. Piotr Zawada
UKSW, WNHiS IS

DOI: <http://doi.org/10.21852/sem.2017.3.17>

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA NAUKOWEGO FRANCISZKA SALEZEGO W ROKU 2016

Działalność Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016, można przedstawić w pięciu kategoriach: 1) sprawy organizacyjne, 2) sprawy członkowskie, 3) działalność naukowa, 4) działalność wydawnicza oraz 5) działalność popularyzująca osiągnięcia naukowe. Wskazane kategorie wyznaczają strukturę niniejszego sprawozdania.

I. Sprawy organizacyjne

Do najważniejszych działań organizacyjnych w okresie sprawozdawczym należy zaliczyć działalność Władz Towarzystwa oraz sprawy członkowskie.

Walne Zebranie Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego w roku 2016

Walne Zebranie, które jest najwyższą władzą Towarzystwa, tradycyjnie gromadzi się podczas dorocznego zjazdu TNFS. W roku 2016 odbyło się ono w dniach 13-14 maja w kampusie UKSW przy ul. Dewajtis w Warszawie. W piątek 13 maja odbyło się spotkanie integracyjne członków TNFS, natomiast w sobotę 14 maja miała miejsce formalna i naukowa część IX Zjazdu TNFS.

Sobotnia część zjazdu rozpoczęła się Mszą świętą w kościele parafialnym pw. bł. Edwarda Detkensa przy ul. Dewajtis. Po Mszy uczestnicy zjazdu udali się na śniadanie, po którym rozpoczęła się część formalna. Prezes TNFS, ks. prof. Henryk Skorowski, o godz. 9.45 otworzył Walne Zebranie Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego. Na spotkaniu było obecnych 35 spośród 116 członków TNFS. Ze względu na brak quorum, Prezes zakończył pierwszą sesję formalną Walnego Zebrania i zarządził rozpoczęcie drugiej sesji formalnej na godz. 14.00 oraz zaproponował rozpoczęcie sesji naukowej.

Sesja naukowa, która tradycyjnie towarzyszy corocznemu spotkaniu Walnego Zebrania TNFS, była zatytułowana *Młodeż i jej świat: wobec małżeństwa i rodziny*. W ramach sesji wygłoszono następujące referaty:

1. *Dylematy młodych Polaków w kontekście ich problemów życiowych* (Ks. prof. Władysław Majkowski);
2. *Preferowany model rodziny w opiniach młodeży* (Dr Magda Urbańska);
3. *Małżeństwo w opinii młodeży z niepełnosprawnością* (Prof. Joanna Truszkowska);
4. *Samotność nastolatka jako wyzwanie dla współczesnej rodziny* (Ks. prof. Janusz Mastalski);
5. *Małżeństwo w nauczaniu papieża Franciszka - aspekt kanoniczny* (Ks. prof. Henryk Stawniak).

Następnie odbyło się wręczenie Nagrody Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego. Laureatem tej nagrody w roku 2016 został ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk. Laudację przygotował ks. dr

Marek Chmielewski, a pod jego nieobecność odczytał ją ks. prof. Henryk Skorowski, prezes TNFS. Po wręczeniu statuetki i dyplomu ks. prof. Wilk podziękował zebranych za docenienie jego osiągnięć na polu naukowym i wygłosił referat pt. *Obraz rodziny w nauczaniu sługi Bożego kard. Augusta Hlonda*.

Po zakończeniu tej części IX Zjazdu TNFS prezes otworzył drugą sesję formalną Walnego Zebrania. Po stwierdzeniu, że w posiedzeniu bierze udział jedynie 35 spośród 116 zwyczajnych członków Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego, Prezes ponownie stwierdził brak quorum, jednak – zgodnie z § 17 punkt 2 Statutu Towarzystwa – zgromadzeni mogą procedować zwykłą większością obecnych na Walnym Zebraniu członków TNFS, tym samym ks. prof. H. Skorowski rozpoczął formalne obrady.

Walne Zebranie podjęło następujące uchwały:

- Uchwała WZ-2016/05/14/1 *W sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego;*
- Uchwała WZ-2016/05/14/2 *W sprawie podziału zysku;*
- Uchwała WZ-2016/05/14/3 *W sprawie przyjęcia protokołu Komisji Rewizyjnej TNFS;*
- Uchwała WZ-2016/05/14/4 *W sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności TNFS.*

Podczas sesji formalnej Prezes przedstawił członkom TNFS propozycję zorganizowania X Zjazdu TNFS na Papieskim Uniwersytecie Salezjańskim w Rzymie. Ostateczną decyzję w tym względzie podejmie się po uzgodnieniu kwestii organizacyjnych i finansowych. Ponadto ks. prof. Jerzy Gocko, redaktor naczelny „Seminare” poinformował uczestników IX Zjazdu TNFS o przejściu na tzw. chicagowski system cytowania w periodyku naszego Towarzystwa.

Posiedzenia Zarządu Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego w roku 2016

W okresie sprawozdawczym Zarząd Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego zebrał się pięciokrotnie. Wszystkie posiedzenia w roku 2016 z wyjątkiem posiedzenia majowego odbyły się w domu salezjańskim w Łomiankach. Zarząd TNFS spotkał się: 9 stycznia, 9 kwietnia, 13 maja, 17 września oraz 5 listopada.

Do najważniejszych decyzji podjętych na spotkaniu Zarządu Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego w dniu 9 stycznia należy zaliczyć:

1. Ustalenie programu IX Zjazdu TNFS w Warszawie;
2. Ustalenie programu sesji naukowej pt. *Młodzież i jej świat: wobec małżeństwa i rodziny;*
3. Otwarcie nowej serii wydawniczej pt. *Biblica et Theologica TNFS*, której redaktorem naukowym został ks. dr Dariusz Sztuk.

Posiedzenie Zarządu Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego z 9 kwietnia było poświęcone przede wszystkim kwestiom formalnym – podjęto na nim następujące uchwały:

1. Uchwała nr 2016/04/09/1 *O rekomendacji przyjęcia sprawozdania finansowego przez IX Zjazd TNFS;*
2. Uchwała nr 2016/04/09/2 *O rekomendacji przyjęcia sprawozdania z działalności TNFS za rok 2015 przez IX Zjazd TNFS;*
3. Uchwała o przyjęciu nowych członków TNFS: ks. mgra Łukasza Kątnego; mgra Michała Rzepińskiego; ks. mgra Grzegorza Jędraszka.

Posiedzenie Zarządu Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego w dniu 13 maja było poświęcone przede wszystkim sprawom organizacyjnym związanym z rozpoczynającym się IX Zjazdem TNFS. Zarząd rozważał też propozycję ks. Z. Formelli, by jubileuszowy, X Zjazd TNFS zorganizować w Rzymie. Podjęto też decyzję w sprawie wprowadzenia dla materiałów publikowanych w „Seminare” tzw. numerów DOI (Digital Object Identifier). Ponadto Zarząd podjął uchwałę nr 2016/05/13/1 *O przyjęciu nowych członków TNFS*: ks. prof. UKSW dra hab. Piotra Tomasika; ks. dra Tomasza Kopiczki.

Na posiedzeniu w dniu 17 września Zarząd Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego podjął następujące decyzje:

1. Zrezygnowano z organizacji X Zjazdu TNFS w Rzymie i podjęto decyzję o jego organizacji w WSD TS w Łądzie w dniach 19-20 maja. Tematem sesji naukowej towarzyszącej dorocznemu zjazdowi będzie „Młodzież a Kościół”.
2. Podjęto uchwałę nr 2016/09/17/1 *O przyjęciu nowych członków TNFS*, mocą której do TNFS zostali włączeni: dr Urszula Bejma; dr hab. Joanna Truszkowska; dr Marek Jurczyszyn.

Na posiedzeniu Zarządu Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego w dniu 5 listopada podjęto następujące decyzje:

1. Zatwierdzono program X Zjazdu TNFS, listę prelegentów i tytuły wystąpień.

2. Podjęto uchwałę nr 2016/11/05/1 *O przyjęciu nowych członków TNFS*, mocą której do TNFS został przyjęty dr Wojciech Klimski.

Zgodnie z §13 punkt 4 Regulaminu Zarządu Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego, roczne sprawozdanie z działalności Towarzystwa powinno zawierać zbiorczą listę obecności członków Zarządu na jego posiedzeniach. W roku sprawozdawczym 2016 Zarząd TNFS spotkał się pięciokrotnie, obecności na poszczególnych posiedzeniach Zarządu przedstawia poniższa tabela.

	9.01.2016	9.04.2016	13.05.2016	17.09.2016	5.11.2015	Łącznie obecny
Ks. H. Skorowski	+	+	+	+	+	5
Ks. K. Misiaszek	+	+	+	+	+	5
Ks. R. Sadowski	+	+	+	+	+	5
Ks. J. Niewęgłowski	+	+	+	+	+	5
Ks. S. Jędrzejewski	+	+	+	uspr.	+	4
Ks. Z. Lępko	+	+	uspr.	+	+	4
Ks. J. Mączka	+	+	+	+	uspr.	4
Łącznie	7	7	6	6	6	

Zgodnie z § 27 punkt 5 Statutu TNFS, w posiedzeniach Zarządu mogą brać udział z głosem doradczym przedstawiciele Komisji Rewizyjnej, redaktor „Seminare” oraz inne osoby zaproszone przez Prezesa Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego. Obecność obserwatorów na posiedzeniach Zarządu Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego przedstawia poniższa tabela.

	9.01.2016	9.04.2016	13.05.2016	17.09.2016	5.11.2015	Łącznie
Ks. A. Domaszk Komisja Rewizyjna	-	+	+	+	+	4
Ks. T. Kołosowski Komisja Rewizyjna	-	+	+	+	-	3
Ks. K. Niegowski Komisja Rewizyjna	+	+	+	+	+	5
Ks. J. Gocko redaktor „Seminare”	+	-	+		+	3

Komisja Rewizyjna Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego na posiedzeniu w dniu 10 maja 2016 r. podjęła uchwałę potwierdzającą, że działalność Towarzystwa w roku 2015 przebiegała zgodnie ze Statutem i Regulaminami Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego, a w odpowiednim protokole potwierdziła, że nie stwierdzono w tym okresie żadnych nieprawidłowości. W okresie sprawozdawczym, na zaproszenie Prezesa TNFS, przedstawiciele Komisji Rewizyjnej brali udział w posiedzeniach Zarządu Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego w charakterze obserwatorów i służyli głosem doradczym w decyzjach podejmowanych przez Zarząd Towarzystwa.

II. Sprawy członkowskie

W dniu 31 grudnia 2016 Towarzystwo Naukowe Franciszka Salezego liczyło 120 członków zwyczajnych. W okresie sprawozdawczym żaden z członków nie zrezygnował z członkostwa

w TFNS, nie odnotowano także śmierci żadnego z członków. Przyjęto zaś w tym okresie do Towarzystwa 9 nowych osób.

Szczegóły dotyczące przyjęć nowych członków, rezygnacji z członkostwa, aktualnego stanu osobowego TNFS oraz podziału członków Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego wg różnych kategorii przedstawiają kolejne tabele.

Członkowie zwyczajni TNFS w latach 2007-2016.

	Założyciele	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Łącznie
Nowo przyjęci	21	22	50	8	4	5	12	13	13	12	9	169
Zmarli	0	0	0	0	0	-1	0	-2	-2	0	0	-5
Rezygnacje	0	0	0	0	0	-1	0	0	-2	-41	0	-44
Łącznie	21	22	50	8	4	3	12	11	9	-18	9	120

Liczba członków honorowych Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego w roku 2016 nie zmieniła się. Do grona tego należą: Ks. dr Pascual Chávez – Przełożony Generalny Towarzystwa Salezjańskiego (2002-2014); Ks. Ángel Fernández Artime – Przełożony Generalny Towarzystwa Salezjańskiego (2014-). Trzeci honorowy członek Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego – Ks. dr bp Adam Śmigielski, Biskup Sosnowiecki – zmarł 7 października 2008. Podobnie nie zmieniła się liczba członków wspierających, nadal są nimi wszystkie cztery polskie inspektorie salezjańskie oraz Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie i Krakowie.

Podział członków TNFS wg różnych kategorii (dane zostały przedstawione w oparciu o informacje, jakimi dysponował Sekretariat TNFS w dniu 31.12.2016 roku).

Wszyscy członkowie TNFS w roku 2016	120
świeccy	55
duchowni	65
osoby zakonne	42
salezianie	40
mężczyźni	90
kobiety	30
obywatele polscy	119
obcokrajowcy	1
z tytułem zawodowym magistra	11
ze stopniem doktora	51
ze stopniem doktora habilitowanego	13
na stanowisku profesora	30
z tytułem profesora	15

Zgodnie z informacjami, jakimi w dniu 31 grudnia 2016 roku dysponował Sekretariat TNFS awanse zawodowe członków TNFS w roku 2016 przedstawiają się następująco:

✓ Stopień doktora uzyskał ks. mgr Jacek Brakowski SDB (nauki humanistyczne: historia)

Stopień doktora habilitowanego z zakresu nauk teologicznych ze specjalności katechetyka uzyskał ks. dr Dariusz Kurzydło

Stanowiska profesora Uniwersytetu Kard. Stefana Wyszyńskiego objęli:

■ dr hab. Małgorzata Wrześniak (nauki humanistyczne: historia)

■ ks. dr hab. Ryszard Sadowski (nauki humanistyczne: filozofia)

✓ Stanowisko profesora Papieskiego Uniwersytetu Salezjańskiego w Rzymie objął ks. dr Mirosław Wierzbicki SDB

✓ Tytuł profesora zwyczajnego (professore ordinario) uzyskał ks. prof. dr Zbigniew Formella SDB. Cieszymy się i gratulujemy naszym szanownym koleżankom i kolegom kolejnych awansów zawodowych oraz życzymy wielu sukcesów na polu naukowym.

Towarzystwo Naukowe Franciszka Salezego realizuje swoje cele statutowe w oparciu o fundusze zgromadzone ze składek członkowskich oraz różnego rodzaju dotacji i darowizn. Wysokość składek członkowskich nie zmieniła się od powstania Towarzystwa i wynosi 30 zł na rok. Wpływy ze składek w omawianym okresie przedstawia poniższa tabela. Stan wpłat odzwierciedla sytuację z dnia 31 grudnia 2016 roku.

Składki członkowskie 2016	
Wpłaty dokonane	58
Wpłaty zaległe	62
Odsetek zaległości	51,7%
Łączna kwota wpłat	1 740 zł

III. Działalność naukowa

Podobnie, jak miało to miejsce na poprzednich zjazdach, także IX Zjazd Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego miał naukowy charakter. W ramach dorocznego spotkania Towarzystwa zorganizowano sesję naukową pt. *Młodość i jej świat: wobec małżeństwa i rodziny*. Sesja była odpowiedzią Towarzystwa na toczącą się w Kościele debatę na temat rodziny, którą zainspirował papież Franciszek, powierzając XIV Zwyczajnemu Zgromadzeniu Ogólnemu Synodu Biskupów temat powołania i misji rodziny w Kościele i świecie współczesnym. W ramach sesji naukowej towarzyszącej dorocznemu zjazdowi TNFS wygłoszono następujące referaty:

- ✓ *Dylematy młodych Polaków w kontekście ich problemów życiowych;*
- ✓ *Preferowany model rodziny w opiniach młodzieży;*
- ✓ *Małżeństwo w opinii młodzieży z niepełnosprawnością;*
- ✓ *Samotność nastolatka jako wyzwanie dla współczesnej rodziny;*
- ✓ *Małżeństwo w nauczaniu papieża Franciszka – aspekt kanoniczny.*

Sesja naukowa zorganizowana w ramach IX Zjazdu Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego stanowi ciąg dalszy cyklu programowego zatytułowanego *Młodość i jej świat*, który jest realizowany w ramach badań prowadzonych przez członków TNFS.

IV. Działalność wydawnicza

Aktywność wydawnicza Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego koncentruje się przede wszystkim wokół czasopisma „Seminare. Poszukiwania naukowe”. O rosnącym prestiżu naukowym, poziomie wydawniczym i rozwoju czasopisma świadczy stale rosnąca liczba osób pragnących publikować na łamach tego periodyku oraz zauważalne umiędzynarodowienie „Seminare”. Najwyższa ocena przyznana czasopismu przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego była inspiracją do dalszych inicjatyw Redakcji w celu podnoszenia poziomu merytorycznego i formalnego tego periodyku. Podjęto w tym względzie kilka ważnych inicjatyw. Zarząd TNFS zdecydował o wykupieniu abonamentu w CrossRef – amerykańskiej organizacji promującej rozwój oraz wykorzystanie nowych i innowacyjnych technologii w celu przyspieszenia i ułatwienia wyszukiwania prac naukowych. Od roku 2000 CrossRef jest zarządzana przez powołaną do tego celu organizację o nazwie Publishers International Linking Association, Inc. Udział TNFS w CrossRef umożliwia pozyskiwanie numerów DOI (Digital Object Identifier – Identyfikator Cyfrowy) dla materiałów publikowanych na łamach „Seminare”.

W ramach zapoczątkowanego w roku 2016 projektu podnoszenia jakości wydawniczej publikacji ukazujących się nakładem TNFS podjęto trzy ważne inicjatywy:

1) Rozpoczęto nadawanie numerów DOI wszystkim tekstom publikowanym na łamach „Seminare” począwszy od roku 2016 oraz uzupełnienie tych numerów wobec artykułów, które ukazały się w „Seminare” począwszy od roku 2010 tzn. od tomu 27. Ponadto numery DOI są także nadawane monografiom wydawanym przez TNFS, które są udostępniane w wolnym dostępie w Internecie.

2) Rozpoczęto uzupełnianie brakujących streszczeń artykułów publikowanych w „Seminare” w okresie, kiedy Redakcja nie wymagała tego od autorów. Streszczenia te będą systematycznie uzupełniane i udostępniane na witrynie www.seminare.pl oraz w bazach repozytoryjnych: CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities), CEEOL (Central and Eastern European Online Library) i BazHum.

3) Rozpoczęto intensywne prace nad gruntowną przebudową witryny internetowej www.seminare.pl. Celem tego przedsięwzięcia jest ułatwienie czytelnikom dostępu do publikowanych w „Seminare” materiałów oraz możliwość wskazywania statystyk pobrań i przeglądów poszczególnych artykułów. Nowa witryna będzie też wyposażona w zautomatyzowany system przekazywania do Redakcji proponowanych materiałów, ich przydziału do recenzji oraz zautomatyzowany system realizacji pozostałych etapów pracy redakcyjnej, łącznie z udostępnianiem artykułów na witrynie czasopisma.

Wszystkie te inicjatywy są możliwe dzięki dotacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, która wspomogła skromne środki finansowe, jakimi dysponuje TNFS.

W roku 2016 nakładem Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego ukazały się także 2 pozycje książkowe w ramach serii wydawniczej *Biblica et Theologica* TNFS:

✓ Stanisław Jankowski, *Biblijne źródła charyzmatu i systemu wychowawczego świętego Jana Bosko*, Warszawa: TNFS 2016;

✓ Zbigniew Conder, *Cudowne uwolnienie z więzienia według Dziejów Apostolskich w kontekście starotestamentalnej tradycji biblijnej*, Warszawa: TNFS 2016.

V. Działalność popularyzująca osiągnięcia naukowe

TNFS popularyzuje osiągnięcia nauki przede wszystkim przez publikacje oraz sympozja, w których upowszechniana jest wiedza z różnych dyscyplin naukowych, szczególnie z zakresu wychowania oraz historii i aktualnej działalności salezjanów w Polsce i na świecie. Dlatego, oprócz publikacji i sympozjów organizowanych bezpośrednio przez TNFS, chętnie obejmujemy patronatem inicjatywy bliskich nam środowisk. W okresie sprawozdawczym TNFS objęło patronatem XXX Łądzkie Sympozjum Liturgiczne, które przebiegało pod hasłem *Świadomość sakramentu chorych wczoraj i dziś*. Sympozjum odbyło się w Wyższym Seminarium Duchownym w Łądzie 21 października 2016 r.

Ks. Ryszard F. Sadowski SDB
Sekretarz TNFS

DOI: <http://doi.org/10.21852/sem.2017.3.18>